

REFERENCES

1. Bazhal, Yu.M. (2004), "The development of a national innovation system as a part of Ukrainian Information Society", *Informatsiynе suspilstvo. Shlyah Ukrayini*, pp. 87-94.
2. Aleksandrova, V.P. (2005), *Investitsiyniy resurs innovatsiynogo rozvitku. Innovatsiyniy rozvitok ekonomiki: model, sistema upravlinnya, derzhavna politika* [Investment resource innovation. Innovative economic development: a model management system, public policy], Osnova, Kyiv, Ukraine.
3. Gerasimchuk, V.G. (2008), "Risk management in foreign venture financing of innovative projects", *Visnik Natsionalnogo universitetu "Lvivska politehnika"*, no. 628, pp. 424-429.
4. Yakovlev, A. (2007), *Energeticheskiy potentsial Ukrainy. Investitsionnoe issledovanie* [The energy potential of Ukraine. Investment Research], Fond "Svobodnaya Evropa", Kyiv (Ukraine)-Moscow (Russia).
5. Yastrem'ska, O. (2003), "The concept of a strategy of investment industry", *Problemi nauki: Zbirnyk nsukovykh prac*, no. 11, pp. 19-26.
6. Borsch, L.M. (2005), *Investuvannya: teoriya i praktika* [Investment: Theory and Practice], tutorial, Znannya, Kyiv, Ukraine.
7. Ofitsiyniy web-portal Verhovnoyi Radi Ukrayini / (2014), Law of Ukraine "On investment activity" no. 1560-XII (06.11.2014), available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (access December 21, 2015).
8. Nederalhivniy analitichniy sektor: Institut reform (2006), "Investment Rating of Regions Ukraine", *Kredoinvest*, no. 1, pp. 12-14.
9. Peresada, A.A. (2002), *Upravlinnya Investitsiynim protsesom* [Management investment process], Libra, Kyiv, Ukraine.
10. Drondel, T.V. (2006), "The mechanism of investment nationwide and regional aspects", *Derzhava ta regioni. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnitstvo*, no. 2, pp. 302-306.

УДК 336.748.12(477)

АНАЛІЗ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Сьомченко В.В., к.е.н., доцент, Нужна Ю.Р.

*Запорізький національний університет
Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66*

vika-znu@rambler.ru

Розглянуто проблеми та специфіка інфляції в Україні. Оскільки проблема інфляції відіграє одну з головних ролей в економічній науці, проведено характеристику інфляції. Визначено, що причини виникнення інфляційного процесу надзвичайно різноманітні. Інфляція не суто грошове явище, а також економічний та соціально-політичний феномен. Встановлено, що інфляція є основним дестабілізуючим чинником ринкової економіки. Проаналізовано динаміку інфляції в Україні, починаючи з 90-х років ХХ століття дотепер. Найбільш часто використовуваним показником інфляції є індекс споживчих цін, динаміку якого проаналізовано. Розглянуто особливості напрямків боротьби з інфляцією. Визначено, що існує три напрями антиінфляційної політики: монетаристський, структуралістський і кейнсіанство. Основним способом боротьби з інфляцією повинна бути боротьба з її основними причинами, оскільки придушення інфляції за допомогою повного контролю над цінами і доходами без усунення її причин негативно позначається на розвитку ринкових відносин. В основі державної антиінфляційної політики лежить механізм регулювання грошової маси і швидкістю її обігу. Встановлено, що з метою захисту населення держава використовує методи прямого та непрямого впливу на рівень оплати праці. На рівень інфляції також впливає державне регулювання грошового обігу. Залежно від способу і характеру впливу на поведінку економічних суб'єктів можна виділити такі групи методів державного регулювання грошового обороту: адміністративні (прямі); економічні (непрямі); змішані. Основними інструментами і методами грошово-кредитної політики Національного банку України є: встановлення орієнтовних параметрів грошової маси; прямі кількісні обмеження у сфері грошового обігу та діяльності комерційних банків.

Ключові слова: інфляція, грошовий обіг, капітал, державне регулювання, грошова маса, індекс споживчих цін, антиінфляційна політика.

АНАЛИЗ ИНФЛЯЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В УКРАИНЕ

Сёмченко В.В., к.э.н., доцент, Нужна Ю.Р.

*Запорожский национальный университет
Украина, 69600, г. Запорожье, ул. Жуковского, 66*

Рассмотрены проблемы и специфика инфляции в Украине. Поскольку проблема инфляции играет одну из главных ролей в экономической науке, проведена характеристика инфляции. Определено, что причины возникновения инфляционного процесса чрезвычайно разнообразны. Инфляция не чисто денежное явление, а также экономический и социально-политический феномен. Установлено, что инфляция является основным дестабилизирующим фактором рыночной экономики. Проанализирована динамика инфляции в Украине начиная с 90-х годов XX столетия по настоящее время. Наиболее часто используемым показателем инфляции является индекс потребительских цен, динамика которого проанализирована. Рассмотрены особенности направлений борьбы с инфляцией. Выявлено, что существуют три направления антиинфляционной политики: монетаристский, структуралистский и кейнсианство. Основным способом борьбы с инфляцией должна стать борьба с ее основными причинами, так как подавление инфляции за счет полного контроля над ценами и доходами без устранения ее причин негативно сказывается на развитии рыночных отношений. В основе государственной антиинфляционной политики лежит механизм регулирования денежной массы и скоростью ее обращения. Установлено, что с целью защиты населения государство использует методы прямого и косвенного влияния на уровень оплаты труда. На уровень инфляции также влияет государственное регулирование денежного обращения. В зависимости от способа и характера влияния на поведение экономических субъектов можно выделить следующие группы методов государственного регулирования денежного оборота: административные (прямые) экономические (косвенные) смешанные. Основными инструментами и методами денежно-кредитной политики Национального банка Украины являются: установление ориентировочных параметров денежной массы; прямые количественные ограничения в сфере денежного обращения и деятельности коммерческих банков.

Ключевые слова: инфляция, денежное обращение, капитал, государственное регулирование, денежная масса, индекс потребительских цен, антиинфляционная политика.

ANALYSIS OF INFLATION IN UKRAINE

Somchenko V.V., Ph.D., associate professor, Nuzhna Yu.R.

*Zaporizhzhya National University
Ukraine, 69600, Zaporizhzhya, Zhukovsky str., 66*

Problems and specificity of inflation in Ukraine. Since the problem of inflation plays a major role in economic science, held characterization of inflation. Determined that the cause of the inflationary process is extremely diverse. Inflation is not a purely monetary phenomenon, as well as economic, social and political phenomenon. Found that inflation is a major destabilizing factor in a market economy. The dynamics of inflation in Ukraine since the 90s to the present. The most commonly used measure of inflation is the Consumer Price Index, which analyzes the dynamics. Features of fighting inflation. Determined that there are three areas of anti-inflationary policies, monetarist, structuralist and Keynesianism. The main way to fight inflation is to be fighting its main causes, as well as suppressing inflation through complete control over prices and incomes without addressing its causes negative impact on the development of market relations. At the heart of the state anti-inflationary policy is the mechanism of regulating the money supply and velocity of its circulation. Established that the protection of the population state uses methods of direct and indirect effects on wages. On inflation also affects the state regulation of money circulation. Depending on the method and the impact on the behavior of economic agents are the following methods of state regulation of cash flow: administrative (direct); economic (indirect); mixed. The main tools and methods of monetary policy of the National Bank of Ukraine: establishing parameters indicative of money; Direct quantitative restrictions on monetary and activities of commercial banks.

Key words: inflation, currency, capital, government regulation of the money supply, consumer price index, anti-inflationary policy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Інфляція негативно впливає на всі сторони життя суспільства. Вона знецінює результати праці, заощадження фізичних та юридичних осіб, перешкоджає довгостроковим інвестиціям і економічному зростанню. Високий рівень інфляції руйнує грошову систему, що підсилює відтік фінансових ресурсів у торгово-посередницькі операції і прискорює «втечу» капіталу, призводить до витіснення у внутрішньому обігу національної валюти іноземної, підриває можливості фінансування державного бюджету. Інфляція знецінює доходи населення, особливо зайнятого в бюджетній сфері, виступає найпотужнішим засобом перерозподілу

національного багатства від найбільш бідних до найбільш багатих, посилюючи тим самим соціальну диференціацію суспільства. Інфляція підриває соціальну і політичну стабільність суспільства, сприяючи розвитку авторитарних, диктаторських тенденцій.

Інфляція – складне багатфакторне явище. Воно є характеристикою макроекономічної нестабільності і негативно впливає на всі сторони життєдіяльності суспільства, держави та економіки. Інфляція зараз так чи інакше охоплює практично всі країни світу. Зниження її рівня або повне знищення вимагає великих сил і матеріальних витрат. Проблема інфляції відіграє одну з головних ролей в економічній науці, оскільки її показники та соціально-економічні наслідки важливі в оцінці економічної безпеки країни і світового господарства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанню розвитку інфляційних процесів приділяли увагу Дж. Кейнс у «Трактаті про гроші» і «Загальній теорії зайнятості, відсотка і грошей» [1], О. Філіппс, який на основі аналізу тенденцій в економіці Великобританії за 1861-1957 рр. дійшов висновку, що за допомогою інфляції майже протягом століття вдавалося переборювати спад виробництва і збільшувати зайнятість [2].

Питанням дослідження проблеми сутності інфляції, її регулювання, вивченням основних чинників та факторів цього процесу, присвячені статті «Про гроші, інфляцію та фінанси в трансформаційній економіці» Д. Полозенко [3] та «Інфляція в Україні: особливості та вплив на фінансову систему» О. Коваленко [4]. Алімпієв Є., проаналізувавши переваги і недоліки режиму інфляційного таргетування, дійшов висновку, що такий режим має всі необхідні переваги, щоб замінити у вітчизняній економіці існуючий режим таргетування валютного курсу, а також представив кількісні оцінки наявності в динаміці основних індексів інфляції України ефекту «храповика» [5].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Метою статті є дослідження проблем та специфіки інфляційних процесів в Україні. Проаналізувати динаміку інфляції в країні та розглянути напрями боротьби з нею.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для будь-якої національної економіки інфляція є небезпечним процесом, який негативно впливає на фінансову і економічну системи. Інфляція – це переповнення сфери обігу надлишковою грошовою масою за відсутності адекватного збільшення товарної маси, що викликає знецінення грошової одиниці. Вона проявляється у формі зростання цін на товари і послуги, яке не зумовлене підвищенням їх якості, тобто відбувається знецінення грошей [6, с. 253].

Інфляція властива будь-якій економіці, і ринкової, і перехідної. Суть цього процесу полягає в тому, що національна валюта знецінюється по відношенню до товарів, послуг та іноземних валют, які зберігають стабільність своєї купівельної здатності. Деякі вчені додають до цього переліку ще й золото, надаючи йому, як і раніше, значення загального еквівалента.

У країнах з розвинутою ринковою економікою повзуча інфляція вважається нормальним явищем, але виступає сильним негативним фактором, що викликає значні соціально-економічні наслідки. Проти них вживають різних заходів антиінфляційної політики, які залежать від теоретичних поглядів тих, хто цю політику проводить.

Причини виникнення інфляційного процесу надзвичайно різноманітні. Часто буває важко визначити, яка саме викликала інфляцію в конкретному випадку. У сучасній економіці інфляція виникає як наслідок цілого комплексу причин, що підтверджує, що інфляція не суто грошове явище, а також економічний та соціально-політичний феномен.

Інфляція є основним дестабілізуючим чинником ринкової економіки. Для будь-якої національної економіки вона є небезпечним процесом, негативно впливаючи на фінансову і економічну системи. Вона відображає не тільки зменшення купівельної спроможності грошових коштів, але й спотворює фінансову «реальність» виробництва і споживання,

ускладнює процедуру обліку доходів і витрат населення, оподаткування. Інфляція сприяє перерозподілу доходів між господарюючими суб'єктами, що неможливо контролювати.

У першій половині 90-х років Україна пережила справжній інфляційний шок. Україна пройшла тривалий і важкий шлях подолання гіперінфляції, яка виникла в перші роки незалежності. У 1994-1997 рр. відбулося зниження темпів зростання цін, однак загалом вони залишалися високими. Активізувалися профспілки, які кілька разів проводили масові акції протесту, вимагаючи, зокрема, підвищення заробітної плати. Державним структурам було важко протистояти цим вимогам – ставки заробітної плати підвищувалися при скороченні обсягів виробництва.

Достатньо швидке зростання споживчих цін спостерігалось в 1998, 1999 і 2000 роках. Викликано це було потужною девальвацією гривні через тогочасну фінансову кризу. Із серпня 1998 року до кінця 1999 року курс гривні до долара виріс майже в три рази.

З 2001 року спостерігалось зниження рівня інфляції, а у 2002 році виникла дефляція. Причини уповільнення темпів зростання цін полягали в тому, що доходи населення в ті роки зростали досить повільно і спостерігалось значне здешевлення нафтопродуктів.

У 2007-2008 роках в Україні рівень інфляції значно підвищився. Почалася галопуюча інфляція. У 2007 році індекс споживчих цін становив 116,6%, а в 2008 році – 122,3%. Головними чинниками високої інфляції цього періоду стали неврожай сільськогосподарських культур у 2007 році внаслідок посухи, сильного зростання цін на нафту і природний газ, підвищення пенсій, заробітної плати, соціальних виплат. За даними Держкомстату України, доходи населення у 2007 році порівняно з 2006-м збільшилися на 34,7%, виробництво продуктів харчування – на 10%, а ВВП – лише на 7,3%. Різко зросли ціни на паливо (9,1%) і комунальні послуги (3,8%). Також інфляцію викликав дефіцит бюджету. У 2006 році він становив 3,8 млрд. грн., або 0,7% ВВП, що істотно менше показника 2004 р. – 10,2 млрд. грн., або 3,0% ВВП, а в 2007 р. дефіцит бюджету за десять місяців склав 4,8 млрд. грн. За жовтень 2007 р. виріс на 2 млрд. грн. Дефіцит державного бюджету зумовлений витратами, пов'язаними з фінансуванням бюджетних програм, орієнтацією на європейські стандарти. Для покриття дефіциту бюджету протягом 2007 р. використовувалися надходження від приватизації державного майна, залишки коштів на рахунках Державного казначейства [3, с. 82].

У 2010 р. спостерігалася тенденція до уповільнення річних темпів зростання індексу споживчих цін, який за підсумками року склав 109,1% порівняно з 112,3% у 2009 роком. Основною причиною зростання споживчих цін у 2010 р. було зростання цін на продукти харчування та підакцизні товари [7, с. 18].

Стримана монетарна політика сприяла успішному досягненню мети – стримування інфляції в межах однозначного числа. Важливу роль у зниженні інфляційного тиску з боку попиту мало помірне зростання реальних доходів населення і відносно стабільний курс гривні щодо долара США. Інфляція у 2011 році знизилася до 4,6%, опинившись істотно нижче, ніж офіційний прогноз Уряду і всі експертні оцінки, завдяки кращому, ніж очікувалося, врожаю і стримуванню цін на окремі товари і послуги. Середньорічні темпи інфляції також сповільнилися до 8% (з 9,4% у 2010 році). Вплив на зниження індексу споживчих цін надав високий урожай зернових культур (зріс більше, ніж на 40% відносно очікуваного рівня і склав близько 57 млн. тонн) і овочів, оскільки ціни на сирі продовольчі товари знизилися (на 4% за 2011 рік) [8, с. 4]. Зниження цін на цукор (-20,5% за рік) та скраплений газ (-6,8%) суттєво вплинуло на зменшення показника інфляції. Підвищення цін на житлово-комунальні послуги і транспорт збільшило індекс споживчих цін.

За підсумками 2012 року в Україні спостерігалось зниження споживчих цін на 0,2%. Низькими були показники місячної інфляції, які протягом року становили близько нуля (від 0,3% до 0,3%). Основною причиною низхідної динаміки індексу споживчих цін у 2012 р. було здешевлення продуктів харчування. Високий урожай плодоовочевої продукції у 2011-2012 роках і поліпшення інфраструктури зберігання та реалізації продовольчих товарів

визначили зниження цін на продукти харчування за підсумками року на 2,9%. Крім цього, стабільний обмінний курс і низька інфляція в країнах – торговельних партнерах України сприяли здешевлення імпортованих товарів [9, с. 14]. Позитивний вплив на загальний інфляційний фон в Україні надала стабілізація цін на нафту на світових ринках. В умовах падіння зовнішнього попиту на основну експортну продукцію і зменшення внутрішнього інвестиційного попиту індекс цін виробників у річному обчисленні знижувався протягом всього 2012 р. – до 0,3%.

У січні 2013 року інфляція в Україні склала 0,2%. Цьому сприяло зростання цін на товари і послуги, які регулюються адміністративно – на 0,4%. Істотно сповільнилося зростання цін на продовольчі товари. Річні темпи зростання цін на паливо знизилися на 0,8% в умовах стабілізації світових цін на нафту. Незважаючи на зростання цін у добувній промисловості – на 2,9% за місяць, у січні продовжилася тенденція до зниження цін у річному обчисленні і в добувній, і в переробній промисловості на 4,2 і 0,2% відповідно, що пов'язано з динамікою цін на світових ринках промислових товарів.

Після дворічної тенденції утримання споживчої інфляції на низькому рівні у 2014 році відбувався стрімкий розвиток інфляційних процесів, що супроводжував початок економічних реформ. За підсумками року споживчі ціни зросли на 24,9% унаслідок девальвації гривні, підвищення адміністративно регульованих цін і стрімкого зростання інфляційних очікувань. Істотний вплив на загальний інфляційний фон в Україні мало підвищення цін на товари та послуги, що регулюються адміністративно. Протягом 2014 року вони зросли на 30,4% переважно внаслідок підвищення тарифів у сфері ЖКГ з метою приведення їх до економічно обґрунтованого рівня. Уперше за останні чотири роки відбулося зростання цін на сирі продукти харчування (на 22,3%), зокрема, через подорожчання їхнього імпорту, а також через збільшення витрат на вітчизняне виробництво. Попри значне зниження доларових цін на нафту на світових ринках основний вплив на вартість палива в Україні зумовив курсовий чинник. У результаті ціни на паливо підвищилися протягом року на 60,7% [10, с. 27].

Найбільш часто використовуваним показником інфляції є індекс споживчих цін (ІСЦ) – відношення ціни споживчого кошика за конкретний рік до її ціни в базисному році. Динаміку зміни ІСЦ наведено на рис. 1.

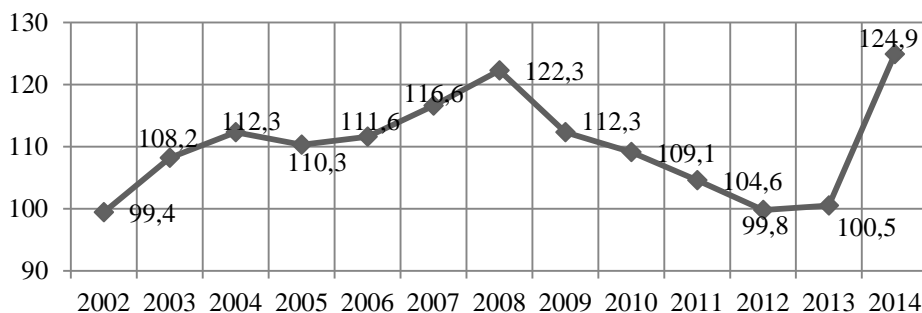

Рис. 1. Динаміка зміни ІСЦ

Детальніше з динамікою ІСЦ в Україні можна ознайомитися в таблиці 1.

Таблиця 1 – Індекс споживчих цін в Україні

Рік	Індекс споживчих цін (у %)		
	середньомісячний	грудень до грудня попереднього року	до попереднього року
2008	101,7	122,3	125,2
2009	101,0	112,3	115,9
2010	100,7	109,1	109,4
2011	100,4	104,6	108,0
2012	100,0	99,8	100,6
2013	100,0	100,5	99,7
2014	101,9	124,9	112,1

Після пікової споживчої інфляції у квітні 2015 року (60,9% у річному вимірі) сформувалася стійка тенденція до її уповільнення – у серпні річний приріст ІСЦ знизився до 52,8%, у місячному вимірі другий місяць поспіль зафіксовано дефляцію. Покращенню на споживчому ринку сприяли: відносна стабільність на валютному ринку та подальше зменшення залишкових ефектів девальвації гривні, проведення достатньо жорсткої монетарної та фіскальної політики, стриманий споживчий попит, зниження цін на зовнішніх продовольчих та сировинних ринках. Промислова інфляція також уповільнилася – до 33% у річному вимірі [11, с. 48].

Визначення причин і види інфляції допомагає вибрати ефективний напрям боротьби з цим процесом. Існує три напрямки антиінфляційної політики: монетаристський, структуралістський і кейнсіанство. Вибір механізму, за допомогою якого можна домогтися зниження рівня інфляції, строго індивідуальний для кожної країни. Грошово-кредитна політика в Україні здійснюється на засадах використання елементів монетарного режиму.

В основі державної антиінфляційної політики лежить механізм регулювання грошової маси і швидкістю її обігу. Подолання інфляції залишається одним із головних завдань антикризової стратегії. Основним способом боротьби з інфляцією повинна бути боротьба з її основними причинами, оскільки придушення інфляції за допомогою повного контролю над цінами і доходами без усунення її причин негативно позначається на розвитку ринкових відносин.

Із метою захисту населення від зростання цін при нестабільному розвитку національної економіки для гарантованого забезпечення прожиткового мінімуму держава регулює оплату праці адекватно умовам перехідного до ринкової економіки періоду. Держава здійснює регулювання оплати праці шляхом встановлення мінімальної заробітної плати, інших державних норм і гарантій в оплаті праці, міжгалузевих співвідношень, умов і розмірів оплати праці в бюджетних установах та установах, максимальних розмірів посадових окладів керівників державних установ. Це методи прямого державного регулювання. Крім них, держава застосовує методи непрямого впливу на рівень оплати праці – оподаткування доходів працівників, фонду споживання. Слід зазначити, що основним елементом державного регулювання оплати праці є регулювання мінімальної заробітної плати.

Шляхом державного регулювання грошового обігу, окремих грошових потоків, маси грошей, рівня процента, швидкості обігу грошей та інших явищ є можливість впливати не тільки на зміну попиту, а й на зміну пропозиції на товарних ринках. Наприклад, додаткова емісія грошей знижує рівень процента, що стимулює зростання інвестицій і розширення виробництва. Також державне регулювання грошового обігу впливає і на рівень інфляції.

Залежно від способу і характеру впливу на поведінку економічних суб'єктів можна виділити три групи методів державного регулювання грошового обороту:

- адміністративні (прямі);
- економічні (непрямі);
- змішані.

Адміністративні (прямі) методи державного регулювання засновані на встановленні державою для суб'єктів економічних відносин обов'язкових до виконання норм і нормативів. Прикладом таких норм у сфері грошово-кредитного регулювання можуть служити: граничні величини розрахунків готівкою між юридичними особами, щоквартальні визначення для юридичних осіб граничної суми (ліміту) касових залишків на кінець робочого дня, таргетування грошової маси та ін.

Для ринкових взаємовідносин більш прийнятні економічні (непрямі) методи державного регулювання грошового обороту, які базуються не на примусі, а на вигоді. Наприклад, використання безготівкових розрахунків є значно дешевшим, ніж використання розрахунків готівкою грошима, і це стимулює підприємства і організації застосовувати в розрахунках між собою систему безготівкових платежів.

Змішані методи регулювання передбачають поєднання адміністративних та економічних підходів. Вони дуже часто застосовуються в процесах інтервального впорядкування взаємних відносин. Наприклад, регульований параметр зверху або знизу обмежується нормативно, а за межею обмежень діють ті або інші стимули залежно від мети та завдань регулювання.

Основними інструментами і методами грошово-кредитної політики НБУ є:

- встановлення орієнтовних параметрів грошової маси (маса грошей в обігу, грошова база, грошові агрегати);
- прямі кількісні обмеження у сфері грошового обігу та діяльності комерційних банків. Національний банк України регулює загальний обсяг видаваних ним кредитів відповідно до прийнятих орієнтирів єдиної державної грошово-кредитної політики України.

ВИСНОВКИ

Світовий досвід доводить, що інфляція може бути впоєне контрольованим і регульованим процесом шляхом створення відповідної функціональної економічної системи.

Для будь-якої національної економіки інфляція є небезпечним процесом, негативно впливаючи на фінансову і економічну системи. Проти неї використовуються різні заходи антиінфляційної політики, які залежать від теоретичних поглядів тих, хто цю політику проводить, а також вибір механізму, за допомогою якого можна домогтися зниження рівня інфляції, строго індивідуальний для кожної країни.

У зв'язку з політичною нестабільністю, наявністю бюджетного дефіциту, низькою продуктивністю праці, питання інфляції в Україні стоїть дуже гостро. Процес боротьби з цим явищем – тривалий і складний, вимагає великих матеріальних витрат. Подолання інфляції залишається однією з головних завдань антикризової стратегії. Основним способом боротьби з інфляцією повинна бути боротьба з її основними причинами, оскільки придушення інфляції за допомогою повного контролю над цінами і доходами без усунення її причин негативно позначається на розвитку ринкових відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Кейнс Дж. М. ; пер. проф. Н. Н. Любимова. — М. : Гелиос АРВ, 2012. — 352 с.
2. Phillips A. W. The Relation Between Unemployment and the Rate of Change of Money Wage Rates in the United Kingdom, 1861–1957 / A. W. Phillips // *Economica*. — 1958. — № 25. — С. 283—299.
3. Полозенко Д. В. Про гроші, інфляцію та фінанси у трансформаційній економіці / Д. В. Полозенко // *Фінанси України*. — 2008. — № 2. — С. 82—88.
4. Коваленко О. Інфляція в Україні: особливості та вплив на фінансову систему / О. Коваленко // *Формування ринкової економіки в Україні*. — 2009. — Вип. 19. — С. 308—315.
5. Алімпієв Є. В. Інфляційне таргетування за умови асиметрії загального рівня цін / Є. В. Алімпієв // *Фінанси України*. — 2010. — № 10. — С. 21—28.
6. Экономический словарь / [Е. Г. Багудина, А. К. Большаков, И. Н. Буздалов и др. ; отв. ред. А. И. Архипов]. — М. : Проспект, 2009. — 624 с.
7. Річний звіт Національного банку України за 2010 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=77106>.
8. Монетарний огляд за 2011 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=104460>.
9. Річний звіт Національного банку України за 2012 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=2150782>.
10. Річний звіт Національного банку України за 2014 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. — Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=17568764>.

11. Інфляційний звіт Національного банку України за вересень 2015 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. — Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=22249640>.

REFERENCES

1. Keynes, J.M. (2012), "The General Theory of Employment, Interest and Money", Gelios APB, Moscow, Russia.
2. Phillips, A.W. (1958), "The Relation Between Unemployment and the Rate of Change of Money Wage Rates in the United Kingdom, 1861-1957", *Economica*, vol. 25, pp. 283-299.
3. Polozenko, D.V. (2008), "Pro hroshi, inflyatsiyu ta finansy u transformatsiyniy ekonomitsi", *Finance of Ukraine*, no. 2, pp. 82-88.
4. Kovalenko, O. (2009), "Inflation in Ukraine: particular features and it's influence on the financial system", *Formation of market economy in Ukraine*, iss. 19, pp. 308-315.
5. Alimpiyev, E.V. (2010), "Inflation targeting under the condition of asymmetry in the General price level", *Finance of Ukraine*, no. 10, pp. 21-28.
6. Bahudina, E.H., Bolshakov, A.K. and Buzdalov, I.M. (2009), *Ekonomichnyy slovnyk* [Dictionary of Economics], Prospekt, Moscow, Russia.
7. Official website of the National Bank of Ukraine / (2011), "Annual report of the National Bank of Ukraine for 2010", available at: www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=77106 (access November 20, 2015).
8. Official website of the National Bank of Ukraine / (2012), "Monetary review 2011", available at: www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=104460 (access November 27, 2015).
9. Official website of the National Bank of Ukraine / (2013), "Annual report of the National Bank of Ukraine for 2012", available at: www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=2150782 (access November 22, 2015).
10. Official website of the National Bank of Ukraine / (2015), "Annual report of the National Bank of Ukraine for 2014", available at: www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=2150782 (access November 25, 2015).
11. Official website of the National Bank of Ukraine / (2015), "Inflation report National Bank of Ukraine in September 2015", available at: <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=22249640> (access December 2, 2015).